

۱۸۰
منظره

ترجمہ رسالہ ذہبیہ

شمس الدین محمد

ابن محمد بن یعقوب رضوی

تحقیق و تصحیح و اضافات

ابوالفضل عربزادہ

علی بن موسی علیه السلام، امام هشتم، ۱۵۳-۲۰۳ قمری

طب الرضا، فارسی

ترجمه رساله ذهبیه ((علی بن موسی الرضا)) مترجم شمس الدین محمد ابن محمد بدیع رضوی، تحقیق و تصحیح و اضافات: ابوالفضل عرب زاده، قم: انتشارات انصاریان، ۱۳۹۵.

۱۸۸ص، نمونه

ISBN: 978-964-219-558-9

۲. Medicine Islamic Early work to 20th Century.

۴. Hygiene Early work to 20th Century.

۶. Health Early work to 20th Century.

ب.د. عزیززاده، ابوالفضل، ۱۳۱۳، کوردا ورنک، مصحح.

۶۱۰/۹۱۷۶۷۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۳۰۴۰۴

۱. پزشکی اسلامی- متون قدیمی تا قرن ۱۴

۳. بهداشت- متون قدیمی تا قرن ۱۴

۵. سلامتی- متون قدیمی تا قرن ۱۴

الف. رضوی، محمد بن محمد بدیع، ۱۰۹۰ ق، مترجم

۲۰۴۱ ط ۸/ع ۱۲۸/۳

۱۳۹۵

ترجمه رساله ذهبیه

مؤلف: شمس الدین محمد بن محمد بدیع رضوی

تحقیق و تصحیح: ابوالفضل عرب زاده

ناشر: انتشارات انصاریان

چاپ اول ۱۳۹۵ - ۲۰۱۷ - ۱۴۳۱

تعداد صفحات: ۱۸۸ ص.

قطع: وزیری

شابک: ۹-۵۵۸-۲۱۹-۹۶۴-۹۷۸ (ISBN)

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

انتشارات انصاریان

قم- جمهوری اسلامی ایران

خیابان شهدا، کوچه ۲۲-ص. پ ۱۸۷

تلفن: ۳۷۷۴۱۷۴۴ (۲۵) (۹۸) دورنما: ۳۷۷۴۲۶۴۷

پست الکترونیک: Int_ansarian@yahoo.com

www.ansariyan.ir & www.ansariyan.org

فهرست

۷	تقدیم نثار.....
۹	مقدمه‌ی ناشر.....
۱۳	پیش گفتار.....
۱۵	سطری راجع به مأمون عباسی.....
۲۱	شمس الدین محمد بن محمد بدیع رضوی.....
۲۵	علم طب و پیدایش آن.....
۲۷	حرفه و علم پزشکی.....
۲۸	طب قدیم و سنتی ایران.....
۳۰	طب اسلامی.....
۳۱	تاریخ پزشکی دوره اسلامی.....
۳۶	طب قرآنی.....
۴۲	پزشکی مدرن یا جدید.....
۴۴	تخصص‌های پزشکی.....
۴۵	برگشت طب گیاهی در عرصه‌ی مداوا.....
۴۸	خاطره و تجربه‌ی شخصی.....
۵۴	سخنی درباره‌ی داروهای گیاهی و حفظ الصحة.....
۵۶	معرفی نسخه‌های دست‌نوشته طب گیاهی سنتی.....
۶۵	رساله‌ی ذهبیه.....
۷۳	بررسی سند رساله.....
۷۳	۱. شواهد و ادله اعتبار سند رساله.....

۷۹	۲. پاسخ به شبهات متقلان
۹۳	ترجمه رساله ذهبیه در علم طب و تدبیر بدن
۱۰۷	ذکر فصول سنه
۱۱۶	صفت شراب حلال
۱۲۸	دستور حجامت و فوائد آن
۱۳۹	سفارشات مفید حضرت
۱۴۲	سفارش به چگونگی استحمام و ترکیب حمام
۱۴۴	سفارش حضرت به استعمال نوره و خواص آن
۱۴۸	ایضاً سفارشات مفید دیگر حضرت
۱۵۷	سفارش حضرت به مسافر
۱۶۶	مصادر و مأخذ تحقیق
۱۷۲	نمونه تصاویر
۱۸۰	فهرست

بسم الله الرحمن الرحيم

سَلَامٌ عَلَى آلِ طه وَيس

سَلَامٌ عَلَى آلِ خَيْرِ النَّبِيِّينَ

سَلَامٌ عَلَى رَوْضَةِ حَلِّ فِيهَا

إِمَامٌ يُبَاهِي بِهِ الْمُلُوكُ وَالْدُّنْيُ

سال‌های ۱۳۳۸ الی ۳۲۲ که حقیر ضمن تحصیل در دبیرستان حکیم نظامی قم، به عنوان شاگرد خیاطی آقای میرزا علی اصغر شیخ زاده معروف به «خیاطی صداقت» واقع در گذرخان مشغول کار خیاطی بودم، سر مسررفت و برگشت از خیاطی، مغازه‌ای محقر ولی پر از صدق و صفا را مشاهده می‌کردم که به کار زرگری مشغول بود. زرگری همان و زرگرشناس همان، که با دیدگاه نافذ و چهره بشاش و خوش اخلاق، همه کس و همه چیز را مشاهده می‌کرد. فردی که در آن محل و در آن مقطع از زمان به وجودش افتخار می‌کردند. مشورت‌ها با او بود؛ واسطه‌های کار خیر با او بود؛ التماس دعا‌های بیشتر سمت و سری او بود؛ راهنمایی‌ها و رهنمودها از او ساطع می‌شد و شاید حرف اول و یا اولین‌ها را در آن محل و زمان او می‌گفت و به دنبالش دیگران می‌گفتند و عمل می‌کردند.

او نه فقط در گذرخان و قم، به خوبی و معتمد مردم و علما معروف بود، بلکه در شهرستان‌های دیگر نیز چنین موقعیتی داشت. فراموش نمی‌کنم هنگامی که آیت‌الله حاج شیخ محمود حلبی رحمته الله می‌خواستند نماینده‌ای برای فعالیت‌های انجمن معرفی کنند، او را معرفی کردند و حقیقتاً در آن زمان، فعالیت‌های خوبی داشت که مثمر ثمر بود و وقتی شخصی مطمئن برای

کتابخانه دارالتبلیغ اسلامی به سرپرستی و ریاست می خواستند معین کنند، او را پیشنهاد کردند و به حق خوب اداره می نمود و همه از او راضی و خشنود بودند.

او بعد از کتابخانه دارالتبلیغ اسلامی با سابقه و خدمات بسیار خوب به سرپرستی کتابخانه آیت الله حاج آقای مهدی حائری تهرانی منصوب شد و بعد از خدمات و فعالیت های بسیار در آن مرکز فرهنگی به کتابخانه مدرسه آیت الله العظمی گلپایگانی رفت و جداً آنجا را احیاء نمود که خدماتش را در یک کتاب بسیار نفیس بیان کرده است.

به هر حال شخص مورد نظر ما دانشمند، محقق و کتابشناس محترم جناب آقای حاج ابوالفضل عربزاده می باشد. جناب آقای عربزاده مدتی قبل دو کتاب بنام «وسيلة الرضوان فی کرامات سلطان خراسان» و «ترجمه سوره ده» را برای نظرخواهی و چاپ به حقیر دادند. با وجود اینکه من خود را لایق آن نمی دیدم. فرمودند: لطفاً مقدمه ای ولو کوتاه برای این کتاب بنویسم. من هم امثال امر کرده و این چند کلمه را نوشتم. با توجه به اینکه شأن و منزلت آقای عربزاده بیش از اینهاست ولی چه کند «بینوا همین دارد» و نیز رفیق یافته و آن را به حضرت ثامن الحجج علی بن موسی الرضا علیه السلام تقدیم می دارم. امید است که اووند تبارک و تعالی این اثر بسیار مفید و ارزشمند و ارزنده را از جناب آقای عربزاده و مقدمه حقیر را در ظل توجهات آقا امام زمان علیه السلام بپذیرا باشد. ان شاء الله.

محمدتقی انصاریان خوانساری

۵ ربیع الثانی ۱۴۳۸ - ۱۵ دی ماه ۱۳۹۵

تقدیم نثار

﴿ محضر مبارک بقیه الله الأعظم، حضرت ولی عصر - روحی و ارواح العالمین له الفداء -

﴿ کریمه اهل بیت عصمت و طهارت، حضرت فاطمه معصومه علیها السلام.

﴿ روان پاک پدر و مادر بزرگوارم که عمری با راستی و درستکاری زیستند و مرا با تعالیم
گران قدر اسلام، آشنا ساختند.

﴿ همه شهیدان مظلوم به خون خفته ایران اسلامی که به سردمداران، آبرو بخشیدند.

﴿ به او که، در فتح الفتوح، بستان، بیت المقدس، کوشک و... از سردسیر تا گرمسیر مرز میهن،
حماسه‌ها آفرید.

﴿ او که در بیست و سوم ماه رمضان، غریبانه و مظلومانه در مسلخ عشق، در خون خود غلتید
و به لقای معشوق شتافت.

﴿ فرزندم مجید، که در عملیات رمضان، مفقود شد، باشد که گوشه‌ای از حقوق و وظیفه
پدری خود را ادا کرده باشم.

پس از عمری غریبی، بی نشانی خدا می‌خواست در غربت نمانی

از آن سرو سرافراز تو هر چند پلانی بازگشت و استخوانی

در رنای فریاد شهیدم:

مجید رب زاده